

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Uşak'ın Eşme ilçesinde faaliyet gösteren Kışladağ Altın Madeni ile ilgili kamuoyuna yansıyan bilgiler, iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile iş kazalarının kayıt altına alınmasına ilişkin çeşitli çelişki ve soru işaretleri barındırmaktadır.

Basına ve kamuoyuna yansıyan iddialara göre, maden işletmesinde çalışan bir işçi 2014 yılında kostik madde sıçraması sonucu ciddi bir göz yaralanması yaşamış, ancak olayın iş kazası olarak kayıt altına alınmaması için çeşitli girişimlerde bulunulduğu ileri sürülmüştür. İddialara göre işçinin hastane raporu alması engellenmeye çalışılmış, iş kazası kaydı oluşturulmaması amacıyla sağlık raporlarında değişiklik yapılmış ve işçi tedavi sürecinde dahi çalışmaya devam etmek zorunda bırakılmıştır. Ayrıca iş kazalarının kayıt altına alınmasının çalışanların prim ve ikramiye sistemini etkilemesi nedeniyle işveren ve çalışanlar üzerinde kazaların bildirilmemesine yönelik bir baskı mekanizması olduğu ileri sürülmektedir.

Söz konusu iddialar iş kazalarının sistematik biçimde gizlenmesine yönelik bir uygulamanın varlığına işaret etmektedir. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı uyarınca işverenlerin iş kazalarını derhal kayıt altına alma ve ilgili kurumlara bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Öte yandan aynı işletme ile ilgili çevresel izleme ve denetim süreçlerinde de çeşitli tartışmalar yaşandığı görülmektedir. Kışladağ İzleme ve Denetleme Komisyonu'nda yer alan bazı sivil toplum temsilcilerinin komisyon çalışmalarından dışlandığı, bağımsız denetim mekanizmalarının zayıflatıldığı ve çevresel etkilerin yeterince şeffaf biçimde izlenemediği yönünde iddialar kamuoyuna yansımıştır.

Maden sektöründe işçi sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan ihlallerin, çevresel etkilerle birlikte değerlendirilmesi ve kamu denetiminin etkinliğinin ortaya konulması büyük önem taşımaktadır.

Bu çerçevede;

1. Kışladağ Altın Madeni'nde 2010 yılından bugüne kadar meydana gelen iş kazası sayısı kaçtır? Bu kazalarda kaç işçi yaralanmış, kaç işçi sürekli iş göremez hale gelmiş, kaç işçi yaşamını yitirmiştir?
2. Aynı dönemde işletme tarafından SGK'ye bildirilen iş kazası sayısı kaçtır?
3. İşletmede meydana gelen iş kazaları ile SGK kayıtlarında yer alan iş kazası verileri arasında herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmiş midir?
4. Bakanlığınıza bağlı iş müfettişlerince Kışladağ Altın Madeni'nde son on yıl içerisinde kaç denetim gerçekleştirilmiştir?
5. Bu denetimlerde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına aykırılık tespit edilmiş midir? Edilmişse bunlar nelerdir?
6. Tespit edilen aykırılıklar nedeniyle işletmeye uygulanan idari yaptırımlar nelerdir?
7. İş kazalarının kayıt altına alınmaması veya eksik bildirilmesine ilişkin Bakanlığınıza ulaşmış herhangi bir şikâyet veya ihbar bulunmakta mıdır?
8. İş kazası yaşanması durumunda çalışanların prim, performans ödemesi veya ikramiyelerinin azaltılması ya da kaldırılması yönünde işletme bünyesinde herhangi bir uygulama tespit edilmiş midir?
9. İş kazalarının bildirilmesini caydırıcı nitelik taşıyan prim ve ödül sistemlerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen bir inceleme bulunmakta mıdır?
10. Kışladağ Altın Madeni'nde çalışan işçilere verilmesi gereken iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin zamanında ve mevzuata uygun şekilde verilip verilmediği denetlenmiş midir?
11. Eğitim kayıtlarının sonradan düzenlendiği veya geriye dönük tarih atıldığı yönünde Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir şikâyet bulunmakta mıdır?
12. İşletmede çalışan işçilerin meslek hastalıklarına ilişkin veriler nelerdir? Son on yılda işletmede çalışan kaç işçiye meslek hastalığı tanısı konulmuştur?
13. Maden işletmesinde kullanılan siyanür, kostik ve diğer tehlikeli kimyasallara maruz kalınmasından kaynaklanan sağlık sorunlarına ilişkin herhangi bir araştırma yapılmış mıdır?
14. Kışladağ Altın Madeni'nde çalışan işçilerin işe giriş ve işten ayrılış sağlık raporları arasında karşılaştırmalı bir inceleme yapılmış mıdır?
15. Son on yılda işten ayrılan çalışanların sağlık durumlarında çalışma koşullarına bağlı olabilecek bozulmalar tespit edilmiş midir?
16. İşletmede çalışanların sağlık taramalarının bağımsız sağlık kuruluşları tarafından yapılması yönünde herhangi bir uygulama bulunmakta mıdır?
17. Kışladağ Altın Madeni'nde faaliyet gösteren işveren hakkında iş kazalarının gizlenmesi, eksik bildirilmesi veya kayıt dışı bırakılmasına ilişkin açılmış idari ya da adli soruşturmalar bulunmakta mıdır?
18. Bakanlığınız, maden sektöründe iş kazalarının eksik bildirilmesi veya gizlenmesi riskine karşı özel bir denetim programı yürütmekte midir?
19. Türkiye genelindeki altın madenlerinde son on yılda meydana gelen iş kazası, meslek hastalığı ve iş cinayeti verileri nelerdir?
20. Altın madenciliği sektöründe çalışan işçilerin sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
21. Kışladağ Altın Madeni özelinde işçi sağlığı ve güvenliği uygulamalarının bağımsız uzmanlar tarafından yeniden incelenmesi planlanmakta mıdır?